

Noten en tips voor verder lezen bij het artikel Mind war: Online Battlefield – deel 2

¹ Zie Thesis: Sociale media als wapen, De inzet van sociale media als beïnvloedingsinstrument tijdens militaire operaties, Maj Maarten Gortworst, NLDA, maart 2019 en Cialdini, P. R., B. *Influence: science and practice* (5th dr.). Pearson Education, Inc, 2009

² Black of Dark PR bedrijven zijn gespecialiseerd in negatieve on-line beïnvloeding. Er is zelfs sprake van een wereldwijde beweging. Voorbeelden van dergelijke bedrijven zijn Archimedes Group (Israël), Pragmatico (Oekraïne), Cat@Net (Polen) Bravo-Idea (China), Smaat (Saoedi-Arabië), Twinmark Media Enterprises (Phillipijnen), Bell Pottinger (Engeland), KOI (Puerto Rico) en Panda (Georgië). Veelal wordt er hierbij gebruik gemaakt van dubieuze big-data en newsgeneratie-methodes om vervolgens on-line beïnvloeding te verkopen aan de hoogste bidder. Tot hun wapenarsenaal behoren verleiding (honey traps), valse content, email / social media manipulatie, geautoriseerde lekken, negatieve berichtgeving of bijvoorbeeld gemanipuleerde beelden. Sommige DPR bedrijven zijn zo effectief geworden dat ze niet alleen 'individuen' maar zelfs complete 'regeringen' kunnen bedreigen. Veel landen hebben hier al mee te maken gehad en sommige landen maken zelf ook gebruik van DPR organisaties om hun politieke doelstellingen te verwezenlijken of zichzelf beter te kunnen verdedigen. Overkoepelende PR samenwerkingsverbanden zijn intussen bezig om het zelfregulerend en zelfreinigend vermogen van hun branche te verbeteren.

³ Sommige bedrijven zijn hierin gespecialiseerd, zoals Debunk Incorporated.

⁴Zie ook Thesis: Resilience can counter Dezinformatiya, How the military considers its contribution to enhancing Dutch resilience, maj ir. Caspar Versteegden, NLDA, aug 2018

⁵ Zie hiertoe: The Dark Side of Information: overload, anxiety and other paradoxes and pathologies, David Bawden & Lyn Robinson, City University of Londen, 2008. Dit document introduceert een aantal information pathologies (vreemde manieren om met de disruptieve informatie technologie om te gaan) zoals *information overload*, *information anxiety*, *information obisitas en satisficing*.

⁶ IWar – War and Peace in the Information Age:, How the US can beat China, Russia, Iran, North Korea and Islamic Terrorits on the Digital Battlefield, Bill Gertz, Threshold Editing, 2017, pag 7

⁷ The Dark Side of Information: overload, anxiety and other paradoxes an pathologies, David Bawden & Lyn Robinson, City University of Londen, 2008, pag 3

⁸ Social media expert Shelly Palmer. Gequote in IWar – War and Peace in the Information Age:, How the US can beat China, Russia, Iran, North Korea and Islamic Terrorits on the Digital Battlefield, Bill Gertz, Threshold Editing, 2017, pag 29.

⁹ Zie hiertoe: The Dark Side of Information: overload, anxiety and other paradoxes an pathologies, David Bawden & Lyn Robinson, City University of Londen, 2008, pag 7. Hier worden de begrippen *impermance of information* en *shallow novelty* geïntroduceerd. De 'vluchtigheid en 'veranderbaarheid' van digitale informatie vermindert de wetenschappelijke waarde ervan.

¹⁰ Zie hiertoe: Merchants of Doubt, Naomi Oreskes & Eric M. Conway, Bloomsbury Publishing, 2012

Meer lezen:

- Iranian Digital Influence Efforts, guerrilla broadcasting for the 21ste century, Emerson T. Brooking and Suzanne Kianpour, Atlantic Council, 2020
- Chinese Strategic Intentions: A Deep Dive into China's Worldwide Activities, various contributors, A Strategic Multilayer Assessment (SMA) White Paper, December 2019
- The Emerging Risk of Virtual Societal Warfare, Social Manipulation in a Changing Information Environment, RAND Cooperation, Michale J. Mazzar, ea. 2019
- The Russian Understanding of War – Blurring the Lines between War and Peace – Oscar Jonsson, Georgetown University Press, 2019
- Information Manoeuvre - Het gebruik van informatie als wapen, NOV opiniestuk, Kol J.A. van Dalen en Ikol P.A.P. Dekkers, 2018
- War in 140 Characters: How Social Media Is Reshaping Conflict in the Twenty-First Century -David Patrikarakos, Basic Books, 2017
- The Influence Machine: Automated Information Operations as a Strategic Defeat Mechanism, Major Chris Telley, Land Warfare Papers, Oct 2018
- The Future of Violence, Benjamin Wittes & Gabriella Blum, Amberly Publishing, 2017
- On Cyber, The Utility of Military Cyber Operation During Armed Conflict, Jelle van Haaster, NLDA, 2019
- LikeWar: the Weaponizing of Social Media, P.W. Singer et al, Eamon Dolan/Houghton Mifflin Harcourt, 2018
- The end of Power, Moises Naim, Bais Books, 2013
- Thinking, Fast and Slow, Daniel Kahneman, Penguin Books, 2012
- Bitwars: Cybercrime, hacking & Information Warfare, Thomas Hyslip, Createspace Independent Publishing Platform, 2015
- Islamic State: The Digital Caliphate, Abdel Bari Atwan, Saqi Books, 2015
- Merchants of Doubt, Naomi Oreskes & Eric M. Conway, Bloomsbury Publishing, 2012
- IWar – War and Peace in the Information Age:, How the US can beat China, Russia, Iran, North Korea and Islamic Terrorits on the Digital Battlefield, Bill Gertz, Threshold Editing, 2017
- The Dark Side of Information: overload, anxiety and other paradoxes an pathologies, David Bawden & Lyn Robinson, City University of Londen, 2008
- Joint Concept Note 2/18: Information Advantage – UK Ministry of Defence, 2018
- Doctrine Note 19/04: Information Manoeuvre – UK Army, 2019
- Studie Delphi, Informatie als Wapen, NLD CLAS, 2017
- Thesis: Resilience can counter Dezinformatiya, How the military considers its contribution to enhancing Dutch resilience, maj ir. Caspar Versteegden, NLDA, aug 2018
- Thesis: Sociale media als wapen, De inzet van sociale media als beïnvloedingsinstrument tijdens militaire operaties, Maj Maarten Gortworst, NLDA, maart 2019